

ZUTPHIENS BAROK ENSEMBLE

onder leiding van Elin Eriksson

Reizende Sterren

Muziek van Roman, Pissendel,
Kusser, Scarlatti, Telemann

Zaterdag 26 november-15.30 uur-St.Elisabeth kapel-Tengnagelshoek-Zutphen

Zondag 27 november-15.30 uur-Lutherse kerk-Prof.Röntgenstraat 9-Apeldoorn

Vrijwillige bijdrage na het concert

www.zutphensbarokensemble.nl

Programma

Johann Sigismund Kusser (1660-1727)

Suite nr. IV in d klein voor orkest

Ouverture – Air I (Rondeau) – Air II (Courante) – Air III (Menuet Rondeau) – Air VI (Bourrée) – Air VIII (Gigue à l'Angloise) – Air IX (Menuet Rondeau) – Air X (Rondeau)

Alessandro Scarlatti (1660-1725)

Kwartet in d klein voor 2 violen, altviool en cello

Largo – Grave – Allegro – Allegro

Georg Philipp Telemann (1681-1767)

Kwartet in a klein voor 2 fluiten en 2 fagotten

Andante – Vivace – Presto – Allegro allegro

Georg Johann Pisendel (1687-1755)

Sonate in c klein voor orkest

Largo – Allegro

Johan Helmich Roman (1694-1758)

Suite in G groot (Sinfonia) voor orkest

Allegro – Largo assai – Allegro - Vivace

Toelichting

Bekend of minder bekend, Pisendel, Telemann, Scarlatti, Kusser en Roman waren in hun tijd allemaal sterren. En reizen deden ze ook, misschien niet altijd heel ver, maar ze staken allemaal graag hun licht op bij hun vakbroeders elders in Europa, ter plekke of via partituren. Op die manier wisten ze heel goed van elkaars bestaan. Die nieuwsgierigheid loonde zich: in ons programma met Duitse, Italiaanse, Hongaarse en Zweedse componisten is muziek te horen in alle grote stijlen van die tijd. Maar ook los daarvan is de inspiratie van deze sterren aan het barokfirmament flonkerend hoorbaar. Ons ensemble onder leiding van Elin Eriksson zet zich daar volledig voor in: *per aspera ad astra*, oftewel 'We spannen ons in om de sterren te bereiken'!

We beginnen met een uitgebreide orkestsuite van de Hongaar **Kusser**, die achtereenvolgens in Duitsland, Frankrijk, opnieuw Duitsland, Engeland en Ierland verbleef. Zijn muziek wordt niet veel meer gespeeld, maar hij was belangrijk voor o.a. Telemann en Händel. Zijn suite is, zoals dat hoorde, opgebouwd uit dansmuziek en ademt nog grotendeels de 17^e eeuw wat stijl betreft.

Alessandro Scarlatti is de vader van Domenico, die u kent van de 555 verrukkelijke klaversonates. Vader Scarlatti dankt zijn roem vooral aan zijn vocale werken (meer dan 100 opera's!), maar legde ook met zijn 'sonate a quattro' de basis voor het latere strijkkwartet. Een van die kwartetten wordt vanmiddag door onze strijkers gespeeld ondersteund door klavecimbel en theorbe: een uitgebreid Largo wordt gevolgd door vier kortere, maar niet minder elegante delen.

Telemann schreef – ongelooflijk maar waar – meer dan 3600 werken, waaronder maar liefst 74 kwartetten voor uiteenlopende bezettingen. Telemann schreef dit kwartet in a voor twee violen of fluiten en twee celli of fagotten. Vandaag spelen de blazers dit, met een combinatie van telkens fluit en blokfluit voor de twee bovenste partijen en twee fagotten verdeeld over de derde en vierde partij. Let op het ingenieuze doorgeven van de thema's en motieven – een handelsmerk van Telemann – en op de brutale uitsmijter aan het eind!

Pisendel was een drukbezet en beroemd vioolvirtuoos (Vivaldi schreef concerten voor hem!) en een gedreven verzamelaar van partituren. Hij is lange tijd eerste violist en dirigent geweest van de beroemde Dresdner Hofkapelle. Hij heeft zelf relatief weinig gecomponeerd en dan meestal voor strijkinstrumenten. Zijn tweedelige *Sonate in c klein* is echter geschreven voor hobo's, strijkers en basso continuo, waaronder fagotten. Het is statige en galante muziek in de Italiaanse stijl.

Roman was een vooraanstaande Zweedse componist, wiens voorouders oorspronkelijk uit Finland kwamen. Dankzij zijn muzikale talent werd hij hoboïst en violist in de Zweedse Hofkapel en mocht hij naar Engeland reizen, waar hij bekend kwam te staan als 'de Zweedse virtuoos'. Terug in Zweden kreeg hij het etiket 'de Zweedse Händel' opgeplakt, niet ten onrechte trouwens, want zijn muziek is al even vindingrijk, een beetje grillig en vol verrassende invallen. De vierdelige *Suite* van vanmiddag (ook aangeduid als 'Sinfonia') bewijst dat overtuigend en is een genot om te spelen en te beluisteren. Overigens deelde Roman met een andere beroemde componist het droeve lot dat hij op latere leeftijd in toenemende mate doof werd, wat hem er niet van weerhield om de mooiste kunstvorm, de muziek, te blijven bevorderen.

Het Zutphens Barok Ensemble

De volgende spelers werken mee aan dit concert:

Viool: Thijs Beekman, Maaïke van Boven, Liesbeth Kuhlemajier, Ien Slijkhuis, Jeroen Tonnaer. **Altviool:** Els Kluin, Josée Pegt. **Cello:** Jolly Berfelo, Sanne van de Velden. **Blokfluiten:** Lizet Penson. **Hobo's en blokfluit:** Rudi Grevink. **Traverso:** José Haverkamp, Léon Stapper. **Fagot:** Inge Lukkien, Marjolein Wielenga. **Klavecimbel:** David Jorritsma. **Theorbe en barokgitaar:** Aart van Overmeir.

Het Zutphens Barok Ensemble legt zich toe op een historische speelstijl. Het ensemble speelt muziek die is geschreven in de periode tussen 1600 en 1800. De spelers gebruiken kopieën van barokinstrumenten of moderne instrumenten die aangepast zijn en spelen in een historische (lage) stemming. De blaasinstrumenten hebben geen of slechts enkele kleppen en de strijkers spelen met een barokstok op darmsnaren. De leden zijn gevorderde amateurs, enkelen hebben een professionele achtergrond. Het ensemble staat onder leiding van de Zweedse barokvioliniste Elin Eriksson.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door onze donateurs en sponsors.

PharmProspect
Advancing your Science & Business

Voor dit concert is geen vastgestelde toegangsprijs. Om de kosten te dekken vragen wij u om een vrijwillige bijdrage. Een bedrag van € 10 à € 15 per bezoeker zou ons enorm helpen om onze concerten te blijven realiseren. We collecteren bij de uitgang, maar u kunt ook via de QR-code uw bijdrage overmaken.

U kunt natuurlijk ook donateur van het Zutphens Barok Ensemble worden.

Zie onze website voor meer informatie.

